

Spørsmål og svar om forvaltningsplanen for Barentshavet og Lofoten

Hvorfor er forvaltningsplanene viktig for olje- og gassindustrien?

- Formålet med forvaltningsplanen for Barentshavet er å legge til rette for verdiskaping gjennom bærekraftig bruk av ressurser og samtidig opprettholde økosystemenes struktur, virkemåte og produktivitet. Dette støttes av petroleumsnæringen.
- Gjennom forvaltningsplanene definerer myndighetene de overordnede rammene for petroleumsvirksomheten, og identifiserer særlig verdifulle og sårbare områder (SVOer) og gir betingelser for næringsaktivitet tilknyttet disse.

Betyr SVO ingen næringsaktivitet?

- At et område defineres som en SVO betyr ikke automatiske begrensninger i næringsaktivitet. Det signaliserer derimot viktigheten av å vise særlig aktsomhet i disse områdene. For å beskytte verdifulle og sårbare miljøverdier kan det derfor stilles særlige krav til aktivitet som utøves. Kravene må derfor gjenspeile sårbarheten til området og bør ikke være et generelt forbud mot all industriell aktivitet.

Vil ikke en dynamisk iskant SVO bare bety at iskanten flyttes lengre nord?

- En dynamisk iskantsone innebærer at iskantsonen vil være definert til å være der isen faktisk er. Iskantsonen er i kontinuerlig bevegelse. Det skjer en oppblomstring av planteplankton i iskantsonen som igjen gir næring til dyreplankton, fisk, sjøfugl og sjøpattedyr, og dette betyr at iskantsonen er viktig for hele økosystemet i Barentshavet. Med dagens teknologi kan vi overvåke isutbredelsen, og sikre at petroleumsaktivitet ikke kommer for nær iskantsonen.

Ønsker Norsk olje og gass å begynne med olje- og gassvirksomhet i Barentshavets Nord?

- Norsk olje og gass forholder seg til områdene som er åpne for petroleumsaktivitet. Det vil først være aktuelt for industrien å vurdere dette dersom myndighetene foreslår en åpningsprosess og starter en konsekvensutredning for Barentshavet Nord.

Er Barentshavet spesielt sårbart?

- Havområdet fra Lofoten og nordover i Barentshavet er et av de mest produktive i verden, med en vesentlig del av Nordøst-Atlanterens marine ressurser. Områdene inneholder betydelige ressurser av fisk, sjøfugl og sjøpattedyr. Det er viktig å forstå forskjellen mellom verdi og sårbarhet, det at et havområde har stor verdi betyr ikke nødvendigvis at det er sårbart. De betydelige økonomiske verdiene og naturverdiene i nord blir noen ganger brukt som begrunnelse for å vurdere dette området som mer sårbart enn de sørlige delene av norsk sokkel, men verdi er ikke det samme som sårbarhet.
- Samtidig viser Faglig Forum at havområdet er i endring som følge av klimaendringene, og det er knyttet usikkerhet til hva disse endringene betyr for sårbarheten.

- Petroleumsnæringen har gjennom mange år vært med på å bygge opp kunnskap om de sårbare ressursene, både gjennom kartlegging av ressurser, og ved å øke forståelsen av potensielle konsekvenser ved eventuelle utslipp. Næringen er opptatt å få en så riktig beskrivelse av de verdifulle og sårbare områdene som mulig.

Er Barentshavet særskilt vanskelig å operere i?

- Boring i Barentshavet skiller seg ikke fra resten av norsk sokkel, der industrien har drevet med sikker aktivitet i over 50 år. Geologien, havdypet og værforholdene er kjente. Det er allerede boret mer enn 150 brønner i Barentshavet uten alvorlige uhell. Likevel har industrien styrket beredskapen betydelig i forhold til operasjoner lenger sør.

Hvordan kan industrien håndtere operasjoner ved SVO iskantsonen uten å være en trussel mot sårbare naturressurser?

- Industrien har en klar filosofi; den beste måten å håndtere is på er å unngå is – vi ønsker ikke å operere i is-fylte farvann. Dette kan unngås ved å definere iskantsonen som en dynamisk sone basert på faktisk observert is med operasjonelle krav knyttet til avstand og tetthet av is. Leteoperasjoner kan foregå på tider av året uten forekomst av is, og det vil settes krav til faktisk avstand før man kan bore i oljeførende lag. Tilsvarende vil man for felt i produksjon ha godt definerte kriterier for nedstenging av produksjon, eventuelt frakobling og flytting av installasjonen om isen kommer for nær. Mer bruk av undervannssystemer for å unngå installasjoner på overflaten i områder hvor der teoretisk kan forekomme is kan være en mulighet, slik at man bare behøver å stenge ned produksjon om isen kommer nært uten å flytte en installasjon. Industrien har lang erfaring med is-håndtering i andre områder hvor is er mer hyppig forekommende, f.eks. på østkysten av Canada.

Kan ikke oljesøl utrydde torskebestanden som Norge har nytt godt av i tusen år?

- Nei. Her har det vært gjennomført mye forskning av ledende institusjoner internasjonalt og i Norge, blant annet Havforskningsinstituttet. Resultater fra Forskningsrådets Symbioses-program publisert i 2017 viser at selv med det verst tenkelige utslippet, på det verst tenkelige tidspunkt og sted, vil effekten på torskebestanden bare være en reduksjon på ca 3 prosent. Sammenlignet med dette tar fiskerinæringen ut anslagsvis 20 prosent av bestanden hvert år. Selv om det ble benyttet sikkerhetsfaktorer der oljens skadepotensial var økt for å ta hensyn til at andre arter kunne være mer sårbare, ble nedgangen i bestanden beregnet til å være bare 12 prosent. Forskningsprogrammet er blitt forlenget og vil utvides til også å omfatte andre arter, men resultatene viser at risikoanalysene som ble gjennomført av som en del av kunnskapsinnhenting i 2013, ga et godt bilde av risikobildet og viser at torskebestanden ikke står i fare selv ved et stort oljeutslipp.
- Havforskningsinstituttet er tydelig på at torskebestanden ikke er truet ved eventuelle oljeutslipp utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja. - Torskebestanden tåler utslipp veldig bra, opplyste direktør Sissel Rogne ved Havforskningsinstituttet under en debatt i Arendalsuka 2018.

Må ikke olje og gass fra for eksempel Barentshavet bli liggende av hensyn til det globale klimaet?

- Alle analyser viser at verden trenger mer energi i årene som kommer, blant som følge av befolkningsvekst og økonomisk utvikling. Det internasjonale energibyråets årlige energirapport, World Energy Outlook, sitt scenario der vi når Parismålene, fremhever naturgassens rolle, både for å nå klimamålene og FNs bærekraftsmål. Videre viser rapporten at det er rom for en vesentlig mengde olje, og understreker at denne oljen må være lette typer olje som, selv om CO₂ utslippet er vesentlig og skadelig for klimaet, fortsatt har langt mindre utslipp av CO₂ enn tyngre oljer. IEAs rapporter viser at en olje- og gassandel på 33 prosent i 2050 er forenlig med togradersmålet.
- Hvis Norge slutter å produsere olje og gass, vil andre land som for eksempel Russland, Iran eller Irak bare produsere mer. Da flytter man bare utslippene uten noen global klimagevinst, men derimot høyere klimagassutslipp.
- Selv i IPCCs (klimapanelets) 1,5 graders rapport viser hovedscenariene at andelen olje og gass i energimiksen i 2050 kan være mellom 16-25 %.
- Olje og gassektoren i Norge er strengt regulert og jobber både for å redusere utslipp fra produksjon og fra sluttbruk av olje og gass (CCS og hydrogen fra naturgass), og vil være svært viktig for å utvikle teknologi og løsninger som verden trenger for å nå klimamål.
- Utslipp fra Norges olje- og gassproduksjon er underlagt EUs kvotesystem og vil sammen med europeisk industri redusere utslipp i tråd med Europas ambisiøse klimamål.

Det er allerede funnet nok petroleum i verden i dag til å fylle verdens karbonbudsjett, hvorfor skal vi lete etter mer?

- Verden vil trenge petroleum i flere tiår fremover, selv om man når Paris målet om under 2 grader oppvarming. Uten investeringer i økt utvinning, nye felt og leting etter nye ressurser vil tilbudet av olje og gass falle raskt – anslagsvis med 4,5% per år. Det betyr at tilbudet i 2050 bare vil være 25% av nivået i 2020 – noe som ikke vil møte etterspørselen - heller ikke i et scenario der klimamålsettingen fra Paris nås (Equinor Energy Perspectives). Gapet må fylles av en kombinasjon av økt utvinning fra eksisterende felt, nye felt og nye funn fra leting.
- Da er det viktig at den oljen og gassen som produseres i størst mulig grad bidrar til å nå klimamålsettingene fra Paris. Det er ikke nødvendigvis slik at all den oljen og gassen som er funnet til nå, hvor en stor del er i oljesand, oljeskifer og gasskifer, er den som bør eller kommer til å bli utvunnet, verken i forhold til klima eller kostnader.
- Vi vet at utslippene fra norsk petroleumproduksjon er av de laveste i verden, under halvparten av det globale gjennomsnittet og vi har satt mål om å redusere utslippene ytterligere.
- Når vi både skal dekke et voksende globalt energibehov og samtidig fase ut kull, er gass en svært viktig og nødvendig del av løsningen. Naturgass og olje er også nødvendig for å produsere varer og produkter som en voksende global befolkning med et høyere velstandsnivå vil etterspørre.
- Selv i IPCCs (klimapanelets) 1,5 graders rapport viser hovedscenariene at andelen olje og gass i energimiksen er mellom 16-25%. Olje og gassektoren i Norge er strengt regulert og jobber både for å redusere utslipp fra produksjon og fra sluttbruk av olje og gass (CCS og hydrogen

fra naturgass), og vil være svært viktig for å utvikle teknologi og løsninger som verden trenger for å nå klimamål.

Hvor stor verdiskaping kan vi vente fra petroleumsnæringen i Barentshavet?

- Sintef laget i 2018 rapporten Havnæringene i nord, Næringsutvikling og verdiskaping frem mot 2040 på vegne av LO, Industri Energi, Fellesforbundet, Norsk Arbeidsmandsforbund, Norsk Sjømannsforbund, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Norsk Sjøoffiserforbund, Norsk Industri, Norsk Rederiforbund og Norsk olje og gass.
- Framskrivning av petroleumsnæringen mot 2040. Verdiskaping og eksportverdi i mrd. NOK – 2 scenarier basic og best:

Tabell 8 Framskrivning av petroleumsnæringen mot 2040. Verdiskaping og eksportverdi i mrd. NOK.

Scenario	Verdiskaping	Eksportverdi	Sysselsetting
2017	16.3	40	3 700
Basic 2040	57	80	7 500
Best 2040	114	150	15 000

Greier ikke Nord-Norge seg bra uten petroleumsnæringen?

- Olje- og gassnæringen er i dag en viktig del av Nord-Norge. Utenfor Sandnessjøen og Brønnøysund ligger Skarv og Norne-skipene. Rett nord for disse er Aasta Hansteen-feltet kommet i produksjon. I Barentshavet leverer Snøhvit-feltet gass til hele verden fra terminalen på Melkøya. Oljefeltet Goliat er i produksjon, og etter hvert vil det komme flere utbygginger som Johan Castberg, Wisting og Alta/Gohta. Siden Norne-feltet kom i produksjon i 1997, har man i Nord-Norge produsert olje og gass med en eksportverdi på over 400 milliarder kroner.
- Fylkene i Nord-Norge har også bygd opp en vesentlig leverandørindustri til olje- og gass.
- Blir petroleumsnæringens aktivitet sterkere i Nord-Norge, kan det stimulere til tilflytting i Nord-Norge og for å utbygge infrastruktur transport, helse og utdanning. Mulighetene i nord er derfor store.

Mener oljeindustrien fortsatt at det er forsvarlig å drive petroleumsvirksomhet utenfor Lofoten og Vesterålen?

- Petroleumsnæringen har forståelse for bekymringen som er knyttet til mulige miljøkonsekvenser av utslipp i dette området, og det er derfor gjort mye forskningsarbeid for å forbedre kunnskapen på dette området.
- Petroleumsnæringen observerer at argumentasjonen mot en konsekvensutredning nå er mer knyttet opp mot klimaproblematikk enn mot bekymring for lokale miljøeffekter.
- Petroleumsnæringen mener i likhet med Oljedirektoratet at det finnes store olje og gassressurser utenfor Lofoten og Vesterålen. (En beregning fra OD viser at forventet lønnsomhet for olje og gass i Nordland VI, VII og Troms II kan være 480 milliarder kroner. Diskontert er nåverdien 105 milliarder kroner.)

- Mesteparten av disse ressursene finnes innenfor et svært begrenset areal i Ribbanbassenget, og det er grunn til å tro at disse ressursene ligger i reservoarer med lavt trykk, og sannsynligheten for ukontrollerte utslipp er svært lav.
- Området er miljømessig sårbart, men det er ikke foretatt tilstrekkelig detaljert kartlegging av de mest prospektive områdene til å kunne vurdere risikoen ved petroleumsvirksomhet på en fullgod måte. Det er derfor behov for å gjennomføre en konsekvensvurdering med detaljerte miljørisikoanalyser for å kunne foreta slike vurderinger.

Hvorfor er det viktig for petroleumsindustrien å få nye områder?

- Norsk olje- og gassnæring er Norges største næring. Næringen bidrar til å sysselsette om lag 225 000 mennesker, har bygd opp et pensjonsfond for landet på om lag 10 000 milliarder kroner og har de siste årene bidratt med hver sjettede krone på statsbudsjettet.
- Hvis petroleumsindustrien fortsatt skal gi viktige bidrag til sysselsetting, kompetansesarbeidsplasser, og velferd i Norge, må den ha tilgang til nye attraktive arealer og finne nye ressurser som kan settes i produksjon.
- Selv i IPCCs (klimapanelets) 1,5 graders rapport viser hovedscenariene at andelen olje og gass i energimiksen er mellom 16-25 %. Olje og gassektoren i Norge er strengt regulert og jobber både for å redusere utslipp fra produksjon og fra sluttbruk av olje og gass (CCS og hydrogen fra naturgass), og vil være svært viktig for å utvikle teknologi og løsninger som verden trenger for å nå klimamål.

Riksrevisjonen kritiserer myndighetenes rådgiving for ifm. innsamling av seismiske data – hva sier oljeindustrien til det? Sitat: «Kunnskapsgrunnlaget for rådene er dårlig, og myndighetenes råd er i visse tilfeller uklare. Riksrevisjonen mener kunnskapen om hvordan støy fra seismikk påvirker sjøpattedyr er mangelfull og understreker at myndighetenes råd ikke omfatter sjøpattedyr».

- Innsamling av seismiske data er et tema som har vært diskutert mellom berørte departementer og næringer helt siden petroleumsvirksomheten på norsk sokkel startet opp for over 50 år siden.
- Dette er regulert gjennom petroleumsforskriften, OED og NFD har utviklet en felles veileder for innsamling av seismikk, Norsk olje og gass har 2 ulike veiledere: En om involvering av stakeholdere i planlegging og en om bruk av Fiskerikyndige som er et vesentlig element for risikoreduksjon.
- Historisk har seismikkplanlegging i Norge vært konsentrert om å unngå gyteområder og unngå arealkonflikter og å forstyrre fiskeriaktivitet.
- Norsk olje og gass har årlig i 20 år sammen med Norges Fiskarlag, invitert forskere og myndigheter til å presentere og diskutere forskning, fakta og erfaringer om Fisk og seismikk for å finne løsninger som hindrer konflikter.
- Et viktig verktøy i denne sammenheng er bruk av fiskerikyndige på alle seismikk fartøyer
- Antall konflikter har gått ned og har vært på et lavt nivå de senere år
- De siste årene har *sjøpattedyr* blitt et tema. Havforskningsinstituttet har i 2019 presentert en ny mal for hvordan seismikkinnsamling skal unngå å forstyrre sjøpattedyr. Dokumentet fra Havforskningsinstituttet vil i liten grad påvirke næringen sin innsamling av seismikk fordi de store pattedyrene primært oppholder seg utenfor områder som er åpnet for petroleumsaktivitet. Petroleumsnæringen vil følge rådene Havforskningsinstituttet gir.

Riksrevisjonen og flere NGO'er mener oljeindustrien ikke har utviklet fungerende oljevernberedskap i høye bølger i f.eks Barentshavet. Hvordan håndterer dere et utslipp i en slik situasjon?

- Først – industrien arbeider systematisk med forebyggende tiltak. Historiske data viser at det i løpet av 50 års olje og gassvirksomhet på norsk sokkel ikke har skjedd noen akutte utslipp som har medført skade av betydning på miljøet, verken fra offshorevirksomheten, fra tilknyttet transport eller fra tilhørende landanlegg.
- Analyser basert på ulike oljeverntechnologiers operasjonsvindu viser at en har teknologi som vil kunne anvendes året rundt i de åpne delene av Barentshavet. Når det gjelder effektiviteten av de ulike teknologiene så vil dette være lokasjons-spesifikke vurderinger som må gjøres, og som selvfølgelig også vil inkludere vurderinger knyttet til fysiske forhold (temperatur, bølger, vind osv). Bølger har den effekten at de virker som mekanisk dispergering slik at oljen blandes fort ned i vannmassene som små dråper og forsvinner fra overflaten. Disse nedblanda oljedråpene vil deretter forbli i vannsøylen og bli brutt ned. Denne prosessen er helt lik det som skjer ved kjemisk dispergering som er et akseptert oljeverniltak. Det gir ikke mening å utvikle utstyr for å samle opp olje som ikke finnes på overflaten. Men oljeindustrien i Norge har brukt betydelige midler til videreutvikling av oljeverntechnologien det siste 10-året gjennom NOFO's teknologi- utviklingsprogrammer.

Sjøfugl

- Den rike produksjonen av marine ressurser som plankton og fisk, fører til at Barentshavet har en av verdens høyeste tettheter av sjøfugl. Flere av artene har internasjonal verneverdi og er norske "ansvarsarter". Bestandsutviklingen av sjøfugl i Barentshavet er de siste ti-årene sammensatt med sterk vekst hos noen arter og kolonier, mens andre er på tilsvarende sterk tilbakegang. For alkefuglene er utviklingen sammensatt.
- Næringen har sammen med NINA gjennomført SEAPOP – seabird populations, som et spleiselag mellom myndigheter og industri for å øke data om arter og kolonier i norske farvann.